



PRÁVNICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Univerzita Karlova, Právnická fakulta

nám. Curieových 901/7, 116 40 Praha I

Co dokáže umělá inteligence odhalit o rozhodovací praxi českých nejvyšších soudů?

Tomáš Koref

Umělá inteligence v justici
Vrchní soud v Praze, 21.10.2024



PRÁVNICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova



Mezinárodní interdisciplinární projekt MADON



PRÁVNICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova



Mezinárodní interdisciplinární projekt MADON

Prof. Ch. Burchard



PRÁVNICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

T. Koref +
právní tým

Prof. I. Habernal +
AI tým



Převládající narativ: Formalistická justice v CEE



Spoléhá na
Autoritu
Text či
Systém



Ignoruje
Účel
Důsledky a
Principy



Setrvává na
Formalismu
70. a 80. let



Česká variace: Příběh o dvou soudech



VS.

NSS



Česká variace: Příběh o dvou soudech



Formalistický

VS.

NSS

Neformalistický



Problém: Kritiky mnoho, dat málo

1. Debata je ostře hodnotící, ale nepodložená.
2. Chybí data; nevíme, jaké argumenty NS a NSS ve skutečnosti volí a jak formalistická jejich rozhodnutí skutečně jsou.
3. Data jsou současně těžko získatelná kvůli časové a finanční náročnosti anotací.



VÝZNAM PROJEKTU



**IDENTIFIKACE
TENDŮ A PŘÍČIN**



OVĚŘENÍ KRITIKY



**JAKÝ ARGUMENT
ZVOLIT?**



Výzkumné otázky

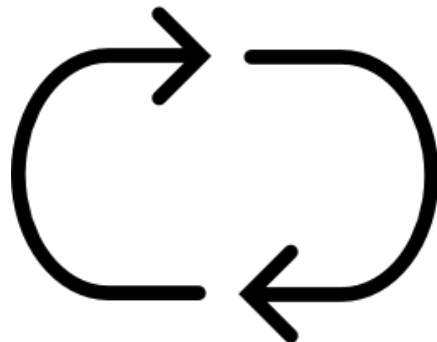
1. Lze využít AI k analýze právní argumentace českých nejvyšších soudů?
2. Má příběh o formalistickém NS a neformalistickém NSS oporu v datech?
3. Jak se měnily argumentační postupy českých nejvyšších soudů v čase?



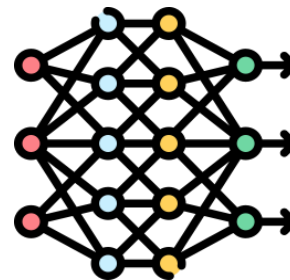
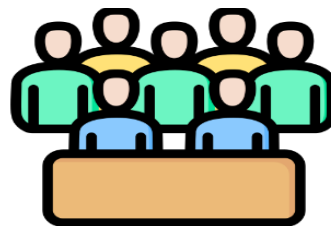
Postup projektu



1. Tvorba anotačních pokynů



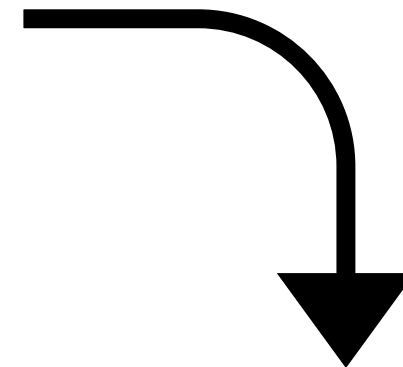
2. Zaškolení anotátorů



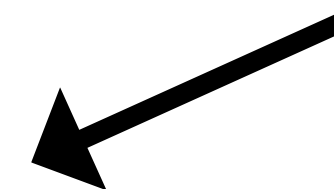
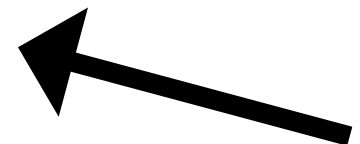
4b. Vývoj a testování AI modelů



4a. Shromáždění datasetu rozhodnutí NS a NSS



3. Anotace 270 rozhodnutí



230.000
rozhodnutí



5. Použití modelů a analýza výsledků



Předběžné výsledky – Vývoj modelu



Přesnost prvních AI modelů: cca 70%



Možné využití k automatizované a rychlé extrakci

- právních argumentů či
- skutkových tvrzení

(př. z podání účastníků, spr. orgánů, nižších soudů)

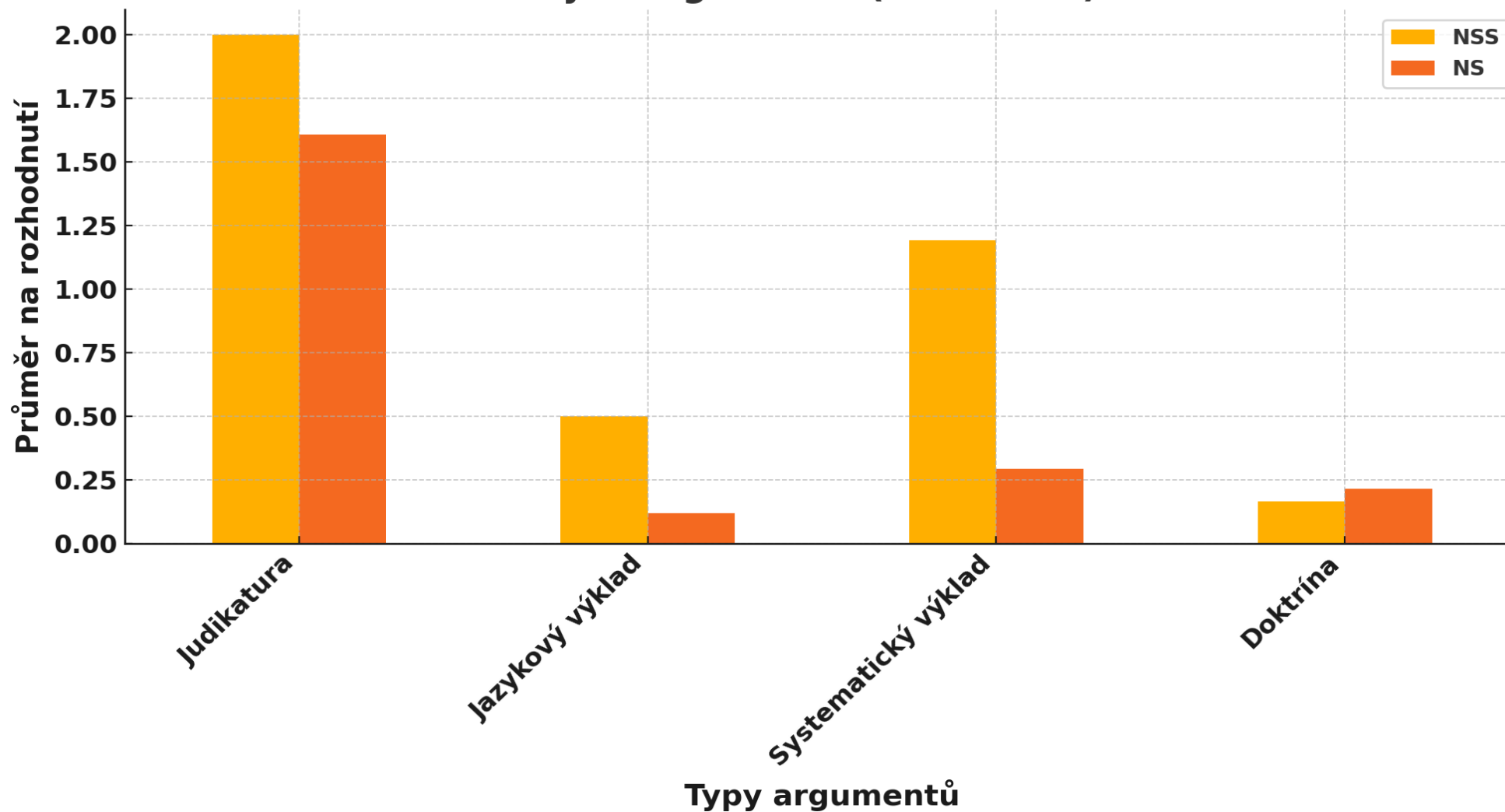


Předběžné výsledky – Formalismus v ČR

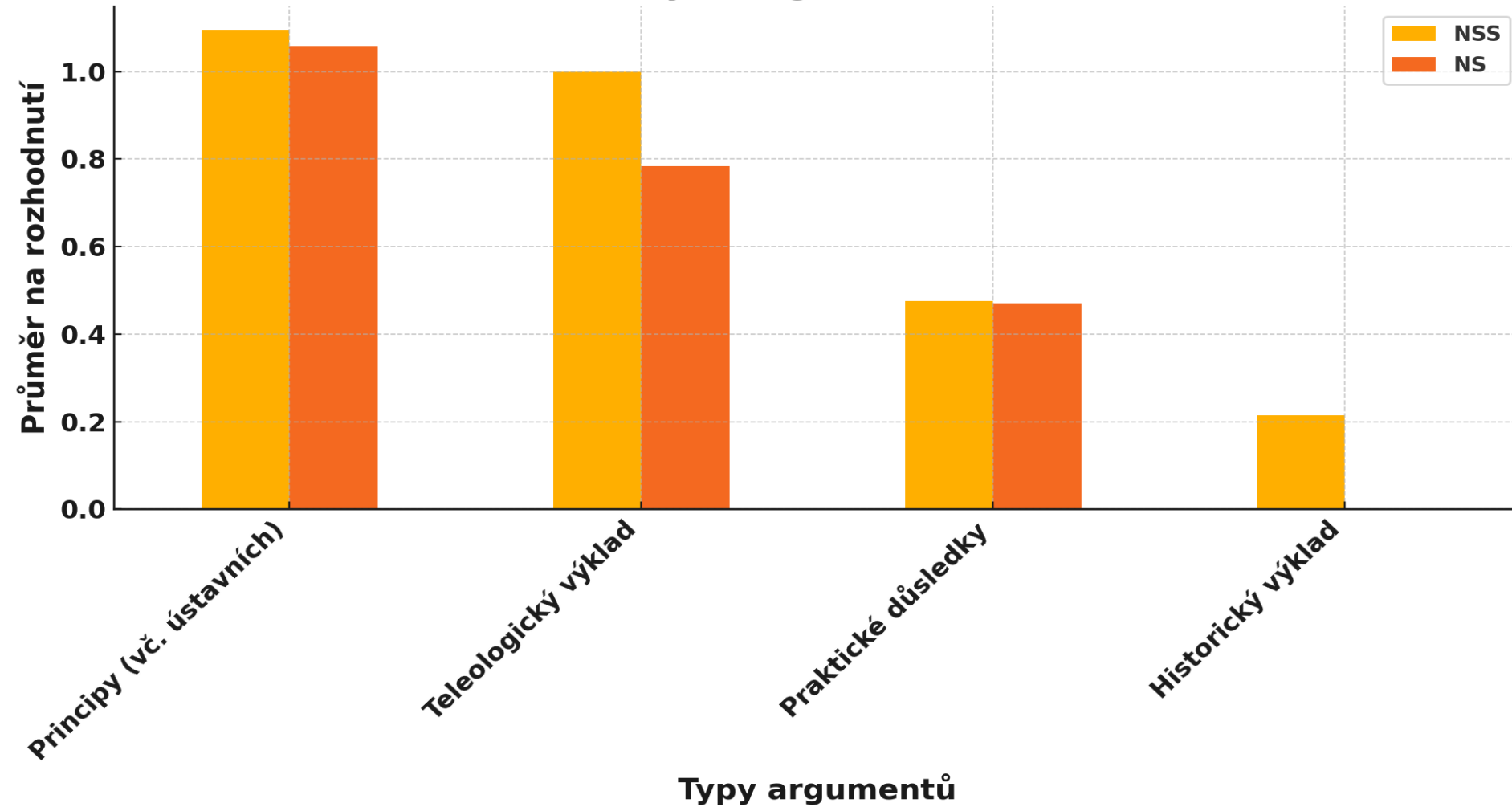
- NS a NSS byly do 2015 podobně formalistické (NSS spíše formalističtější)
- Od 2015 se NSS posunul velmi výrazně k neformalistickému rozhodování. Argumentační postupy NS zůstaly velmi podobné.



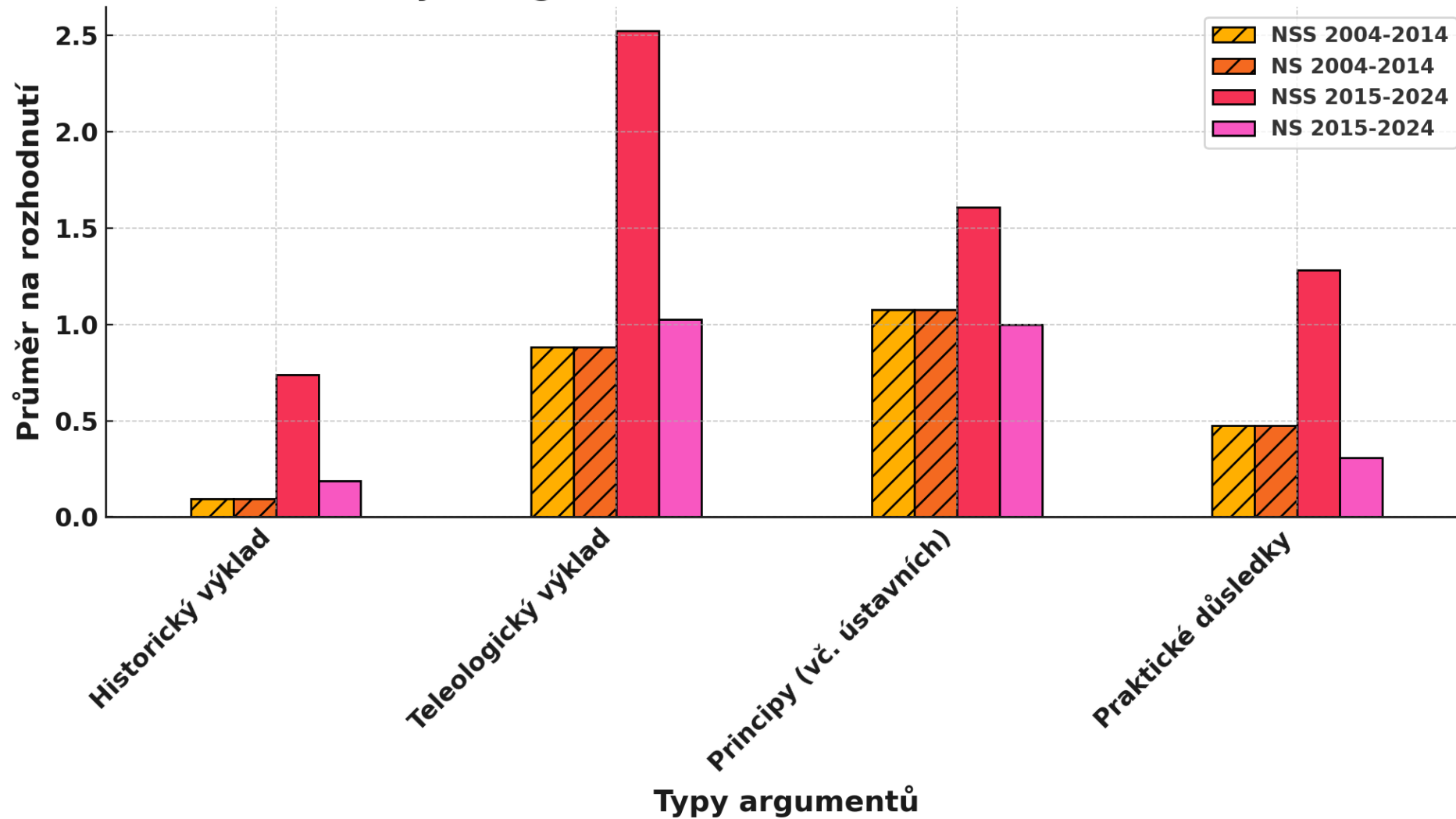
Srovnání formalistických argumentů (NSS vs NS) v období 2004-2014



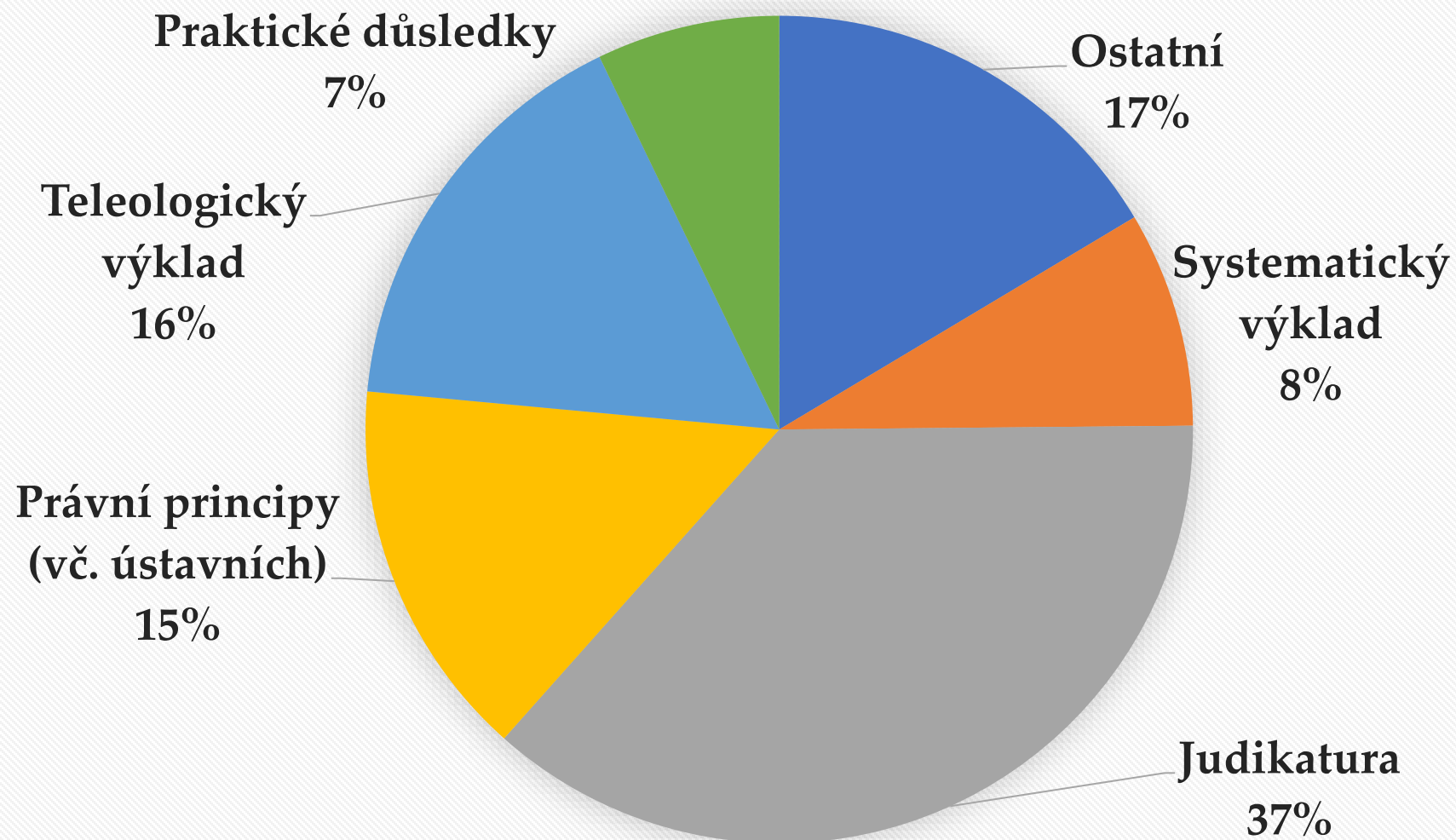
Srovnání četnosti neformalistických argumentů (NSS vs NS) v období 2004-2014



Srovnání neformalistických argumentů (NSS vs NS) v obdobích 2004-2014 a 2015-2024



Celková četnost typů argumentů NS a NSS (1996-2024)



Závěr

- 1. Umělou inteligenci lze vytrénovat pro extrakci argumentů i pro české právní texty – možné zapojení do výzkumu i praxe.**
- 2. Příběh o neformalistickém NSS a formalistickém NS má značné trhliny. Příběh je třeba revidovat a upřesnit.**

